

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/187/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203116
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3513203116.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v právnej veci navrhovateľa CD H., s.r.o., so sídlom I. T. H., K červenému dvoru XXXX/XXa, B. 3, J. republika, R. XX XXX XXX, v konaní zastúpeného J. B., s.r.o., so sídlom Q. 4, Z., R. XX P. XXX proti odporkyňi O. B., štátnej občanke Slovenskej republiky, bytom u p. R. V., O. XX/X-X, B. Z. o zaplatenie 522,- eur s príslušenstvom a iné, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 10C/243/2013-92 zo dňa 25. novembra 2014, v senáte jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Odporkyňi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zaviazal odporkyňu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 522 eur a zmenkovú odmenu 1,74 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu so 6%-tným ročným úrokom zo sumy 522,- eur za obdobie od 26.04.2010 do zaplatenia, vo zvyšnej časti návrh navrhovateľa zamietol a odporkyňu zaviazal nahradiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 153,61 eur titulom trov právneho zastúpenia a 62,- eur titulom zaplateného súdneho poplatku, všetko k rukám právneho zástupcu navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V rozhodnutí konštatoval, že navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal voči odporkyňi zaplatenia sumy 522,- eur z titulu zmenkovej sumy, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 522,- eur za obdobie od 09.02.2010 do zaplatenia, 6,00 % ročného úroku zo sumy 522,- eur za obdobie od 26.04.2010 do zaplatenia a z titulu zmenkovej odmeny vo výške 1,74 eur. Návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 02.10.2009 na zmenkovú sumu 522,- eur. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, odporkyňa na ňu nič neuhradila a preto navrhovateľ žiadal, aby ju súd v zmysle čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal rozsudkom. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že návrh navrhovateľa bol dôvodný sčasti. Konštatoval, že predmetom konania je spor zo zmenky, ktorá bola vystavená podľa slovenského práva, preto sa vzájomné majetkové vzťahy účastníkov konania spravujú právnym poriadkom Slovenskej republiky. Súd prvého stupňa rozsudkom č.k. 10C/243/2013-60 zo dňa 18. marca 2014 návrh v celom rozsahu zamietol z dôvodu neplatnosti zmenky. Na odvolanie navrhovateľa odvolací súd rozsudok prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že zmenka je platná. Právny záver súdu prvého stupňa o neplatnosti zmenky predloženej navrhovateľom z dôvodu dvoch rozdielnych údajov o splatnosti na zmenke je nesprávny a nemožno na ňom založiť rozhodnutie o zamietnutí návrhu navrhovateľa. Na podklade vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k záveru, že návrh je čiastočne dôvodný. Zmenka bola vystavená odporkyňou dňa 02.10.2009. Predmetná zmenka je platná,

riadiac sa názorom odvolacieho súdu, a na základe tejto zmenky je odporkyňa, ako dlžník, ktorý ju vystavil, povinná splniť svoj bezpodmienečný sľub, že zaplatí zmenkovú sumu do rúk toho, kto mu predloží zmenku v čase jej splatnosti. Odporkyňa si svoju povinnosť nesplnila, pričom žiadne námietky voči zmenke nevzniesla. Keďže nedošlo k dobrovoľnému a včasnému plneniu zo strany odporkyne, súd ju rozsudkom zaviazal na úhradu zmenkovej istiny, spolu príslušenstvom, ktoré bolo určené v súlade s § 48 ods. 1 bodu 2, bodu 4. zák. č. 191/1950 Zb., platného v rozhodnom čase. Navrhovateľ mal právo zo zmenky žiadať od odporkyne zmenkový úrok zo zmenkovej sumy vo výške 0,25 % denne, čo je 91,25 % ročne. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky je možné pri úvere dohodnúť úroky. Z tejto skutočnosti však nie je možné úspešne dôvodiť, že by výška úrokov závisela len na dohode účastníkov, resp. len na vystaviteľovi zmenky a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené. Neprimeranou, a teda odporujúcim dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe jej zjednania obvyklou, najmä s prihliadnutím k úrokovým sadzbám uplatňovanými bankami pri poskytovaní úveru. V prejednávanej veci súd zistil, že úroková miera o spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami bola v čase splácania úveru odporcom priemerne vo výške 11,4047 %. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľom požadovaný úrok podstatnou mierou presahoval horný limit obvyklej úrokovej miery, súd vyhodnotil postup navrhovateľa za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je postihnuté absolútnou neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Na základe vyššie uvedeného súd návrh v časti zmenkových úrokov zamietol, pretože nárok navrhovateľa na úroky nemohol požívať právnu ochranu, pretože sa odvíjal od úkonu, ktorý bol postihnutý absolútnou neplatnosťou pre rozor s dobrými mravmi. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1, 3 O.s.p..

Proti rozsudku, do výroku o zamietnutí zvyšnej časti návrhu navrhovateľa /teda do výroku, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa v časti o zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 522,- eur za obdobie od 09.02.2010 do zaplatenia/ podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu v tejto časti zmenil a jeho návrhu vyhovel. Poukázal na skutočnosť, že zmenku vystavil odporca, ktorý zmenku dobrovoľne podpísal, pričom išlo o prejav jeho slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola mu známa v čase vystavenia zmenky, odporca teda mal vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25% denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasil. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/3/2008 z 22.10.2008, na rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 22.08.2002 sp. zn. 25Cdo/1839/2000 a na rozhodnutia Okresného súdu Lučenec, Revúca, Martin a rozsudok Krajského súdu Nitra zo dňa 03.02.2010 sp. zn. 5Co/16/2010.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej zamietavej časti a vo výroku o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdiť. Rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd zaviazal odporkyňu k povinnosti zaplatiť navrhovateľovi zmenkovú sumu 522 eur a zmenkovú odmenu 1,74 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, spolu so 6%-tným ročným úrokom zo sumy 522,- eur za obdobie od 26.04.2010 do zaplatenia, nebol odvolaním účastníkov konania napadnutý a preto je v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý /§ 206 O.s.p./.

V posudzovanej veci sa navrhovateľ domáhal proti odporkyni zaplatenia sumy 522,- eur z titulu zmenkovej sumy, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 522,- eur za obdobie od 09.02.2010 do zaplatenia, 6,00 % ročného úroku zo sumy 522,- eur za obdobie od 26.04.2010 do zaplatenia a z titulu zmenkovej odmeny vo výške 1,74 eur ako práv zo zmenky, ktorú vystavila odporkyňa dňa 02.10.2009 a ktorú odporkyňa mala zaplatiť pri predložení na rad zmenkového veriteľa a ktorú odporkyňa po predložení indostantom nezaplatila. Preto navrhovateľ žiadal, aby ju súd v zmysle čl. 7 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 k tejto povinnosti zaviazal.

Čo sa týka pôvodu zmenky, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa, považuje odvolací súd pôvod zmenky za daný v spotrebiteľskom vzťahu, keď postavenie spoločnosti B., s.r.o. ako dodávateľa, odporkyne ako spotrebiteľa, ako aj vystavenie zmenky za účelom zabezpečenia

poskytnutého úveru zodpovedá obsahu úverovej zmluvy. Medzi spoločnosťou B., s.r.o. a odporkyňou teda došlo k dohode o vystavení zmenky, ktorá dala vzniknúť zmenke a z povahy účastníkov ako dodávateľa a spotrebiteľa je aj táto zmenková zmluva zmluvou spotrebiteľskou /§ 52 Občianskeho zákonníka/. Na jej posúdenie je preto nevyhnutné aplikovať § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu vystavenia zmenky, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení ku dňu vystavenia zmenky, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Východiská právneho postavenia spotrebiteľa principiálne zakotvené v citovaných ustanoveniach vylučujú, aby bolo právne postavenie spotrebiteľa oslabované. Zákonné zmluvné inštitúty, ktoré v iných právnych vzťahoch majú za následok dovolené oslabenie právneho postavenia jednej zmluvnej strany, sú tak v spotrebiteľskej zmluve neprípustné, pokiaľ sú na ťarchu spotrebiteľa. V danom prípade, ak na zmenke bol uvedený zmenkový úrok 0,25 % denne, čo je 91,25% ročne, takýto úrok treba považovať za úrok, ktorý je v demokratickej spoločnosti neakceptovateľný, nakoľko takýto vysoký zmenkový úrok by znamenal pre dlžníka takmer 100% navýšenie dlhu za jeden rok. Je preto potrebné súhlasiť s názorom prvostupňového súdu, že v zmenke uvedený zmenkový úrok vo výške 0,25% denne je neprimeraný, teda odporujúci dobrým mravom, pretože ide o takú výšku úrokov, ktorá podstatne presahovala úrokovú mieru v dobe jej zjednania obvyklou, keď úroková miera v spotrebiteľských úveroch poskytovaných bankami v danom čase predstavovala priemerne výšku 11,4 %. Záver súdu prvého stupňa, ktorý na základe uvedeného navrhovateľom požadovaný úrok považoval za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je postihnuté absolútnou neplatnosťou v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, preto považoval odvolací súd za správny.

Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietavej časti potvrdil ako aj vo výroku o náhrade trov konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že odporkyni, ktorá bola v odvolacom konaní úspešná, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich neuplatnila postupom podľa § 151 ods. 1, 2 O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.